

Силабус курсу

Протидія кіберзлочинності

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань «Цивільна безпека»

Спеціальність «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доцент, в.о.зав. кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Муравська Юлія Євгенівна

Контактна інформація

yakubivskay@gmail.com, +380970134613

Опис дисципліни

«Протидія кіберзлочинності» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності та національної безпеки. Дисципліна «Протидія кіберзлочинності» вивчає закономірності та організаційно-економічні механізми побудови й відтворення стану безпечного, захищеного розвитку сфери кібербезпеки на рівні держави і окремих суб'єктів господарювання.

Мета навчальної дисципліни полягає в формуванні комплексних знань про правове регулювання запобігання кіберзлочинності, вивченні національних і міжнародних підходів до забезпечення кібербезпеки, розвитку ключових навичок застосування національного законодавства, активізації аналітичної роботи студентів, проведенні наукових досліджень і формуванні практичних навичок правозастосування.

Одержані теоретичні знання дадуть змогу студентам та слухачам у майбутньому як фахівцям у сфері правоохоронної діяльності вміти вирішувати такі завдання: ідентифікувати внутрішні та зовнішні загрози, виявляти загрози кібербезпеки на рівні держави; прогнозувати наслідки реалізації загроз / ризиків для національної економіки; обґрунтовувати напрями подолання загроз та нейтралізації ризиків національної економічної безпеки в сфері кібербезпеки; розробляти механізми узгодження інтересів суб'єктів відносин кібербезпеки, заходи з подолання кіберзлочинності при міжнародному науково-технічному співробітництві, запобігання інформаційному шпигунству; виявляти потенційні шляхи втрати об'єктів критичної інфраструктури від кіберзагроз.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Протидія кіберзлочинності в системі безпеки національної економічної безпеки	Визначення поняття та формування системи протидії кіберзлочинності в контексті національної безпеки	Питання для обговорення
2 / 2	Тема 2. Об'єкти та суб'єкти системи протидії кіберзлочинності	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності об'єктів та суб'єктів протидії кіберзлочинності в системі інформаційної безпеки	Тести, питання
2 / 2	Тема 3. Кіберзлочин	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності кіберзлочину	Тести, задачі, питання
2 / 2	Тема 4. Кіберзлочинність	Засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності кіберзлочинності	Тести, задачі, питання
2 / 2	Тема 5. Фактори впливу на кіберзлочинність	Навчитися аналізувати фактори впливу на кіберзлочинність	Тести, задачі, питання
2 / 2	Тема 6. Ознаки кіберзлочинності в умовах воєнного стану	Глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо ідентифікації ознак кіберзлочинності в умовах воєнного стану	Тести, питання
2 / 2	Тема 7. Кіберзлочинець	Ознайомлення з особливостями категорії «кіберзлочинець»	Тести, питання
2 / 2	Тема 8. Кіберзлочинність проти конфіденційності, цілісності та доступності	Вивчення особливостей кіберзлочинності проти конфіденційності, цілісності та доступності комп'ютерних даних і систем	Тести, кейси

	комп'ютерних даних і систем		
2 / 2	Тема 9. Кіберзлочинність, пов'язана з використанням комп'ютера як засобу скоєння злочинів	Вивчення особливостей кіберзлочинності, пов'язаної з використанням комп'ютера як засобу скоєння злочинів	Тести, питання
2 / 2	Тема 10. Кіберзлочинність, пов'язана з контентом (змістом даних), розміщених у комп'ютерних мережах	Вивчення особливостей кіберзлочинності, пов'язаної з контентом (змістом даних), розміщених у комп'ютерних мережах	Тести, питання
2 / 2	Тема 11. Кіберзлочинність, пов'язана з порушенням авторського права і суміжних прав	Вивчення особливостей кіберзлочинності, пов'язаної з порушенням авторського права і суміжних прав	Тести, питання
2 / 2	Тема 12. Кіберзлочинність, зафіксована в окремому протоколі	Вивчення особливостей кіберзлочинності, зафіксованої в окремому протоколі	Тести, задачі, питання
2 / 2	Тема 13. Кіберзлочинність у сфері економіки	Вивчення особливостей кіберзлочинності у сфері економіки	Питання
2 / 2	Тема 14. Кіберзлочинність у сфері обігу наркотичних засобів	Вивчення особливостей кіберзлочинності у сфері обігу наркотичних засобів	Кейси
2 / 2	Тема 15. Кіберзлочинність	Вивчення особливостей кіберзлочинності та гібридних воєн	Тести, питання

	та гібридна війна		
--	-------------------	--	--

Літературні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду. Електрон. дан. (1 файл). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію кібербезпеки України" URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>
3. «Про інформацію»: Закон України від від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. «Про захист персональних даних»: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI URL : // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
5. «Про електронні довірчі послуги»: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
6. «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»: Закону України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
7. «Про національну безпеку України»: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
8. «Про кіберзлочинність»: Конвенція ратифіковано із застереженнями і заявами Законом N 2824-IV () від 07.09.2005, URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
9. «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>

Основні джерела інформації:

1. Muravska Yuliia. Theoretical and conceptual approaches to defining the concept and forms of economic intelligence.in the Ukrainian scientific practice. Osteuropa-Recht. 2022. Vol. 4. P. 476-485.
2. Муравська Ю. Побудова ефективної системи національної безпеки України як передумова євроінтеграції. Наукові заходи Юридичного факультету Західноукраїнського національного університету. 2022: Пріоритети зміцнення безпеки держави та підвищення ефективності правоохоронної діяльності: національні та міжнародні контексти (Тернопіль, 6 травня 2022 р.)
3. <http://confuf.wunu.edu.ua/index.php/confuf/article/view/829>
4. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Інформаційна безпека суспільства: концептуальний аналіз / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Економіка та суспільство [Електронне наукове фахове видання]. - № 9. – Мукачево : Мукачівський державний університет, 2017. Режим доступу: <http://www.economyandsociety.in.ua/>
5. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Формування понятійного апарату у сфері кібербезпеки: іноземний досвід та нормативно-правова регламентація / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: [Матеріали II Міжнародній науково-практичній конференції, м. Тернопіль, 21-22 квітня 2017 р.]. – Тернопіль: Економічна думка, 2017. – С.362-365.

6. Муравська (Якубівська) Ю. Є. Термінологічна та нормативно-правова невизначеність у сфері кібербезпеки / Ю. Є. Муравська (Якубівська) // Збірник тез доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції «Тактичні та стратегічні пріоритети зміцнення фінансово-економічної безпеки держави», м. Тернопіль, 21 квітня 2017 р., ТНЕУ. – Тернопіль, 2017. – С. 56-59.
7. Карапетян О.М., Будник Л.А., Метельський І.Д. Кіберзлочини: типології, фінансова розвідка, використання спеціальних знань. Актуальні проблеми правознавства. 2022. Вип. 3. С. 115-120.
8. Кібербезпека України на сучасному етапі державотворення: теоретико-правові основи / Тарасюк А. В. : монографія / А. В. Тарасюк. – Київ; Одеса : Фенікс, 2020. – 404 с.
9. Захист прав, приватності та безпеки людини в інформаційну епоху / Пилипчук В.Г., Брижко В.М., Доронін І.М. та ін. : монографія; за заг. ред. акад. НАПрН України В.Г. Пилипчука. Київ-Одеса : Фенікс, 2020. 260 с.
10. Гавловський В.Д. Аналіз стану кіберзлочинності в Україні. Інформація і право. № 1(28)/2019. С. 108-117.
11. Viacheslav V. Vapniarchuk, Iryna I. Puchkovska, Oleksii V. Tavolzhanskyi, Roman I. Tashian Protection of ownership right in the court: the essence and particularities (Захист права власності в суді) // Asia life science, Supplement 21(2), December 2019. Iss. 2. P. 863-879. Філіппини. (Scopus) <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85077221643&origin=resultlist>
12. V. Tsytko, K. I. Alieksieieva, I. A. Venger, O. V. Tavolzhanskyi, N. I. Galunets, A. V. Klyuchnik. Information policy of the enterprise as the basis for the reproduction of human potential in the structure of public social interaction () // Journal of Advanced Research in Law and Economics (Журнал перспективных исследований в области права и экономики). - 2019. Румыния. - Vol. 10 Issue 6.- P.1664-1672. (Scopus) <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85087468504&origin=resultlist>

Додаткова література

1. Таволжанський О.В. Інформаційна безпека України: стан правового забезпечення в контексті глобалізаційних процесів.// Журнал східноєвропейського права. – 2018. - № 56. – С. 90-105. (0,71 д.а). Таволжанський О.В. (у співавт.) International Experience of the Process of Re- Socialization of Convicts // Журнал східноєвропейського права. – 2019. - № 63. – С. 125-136.
2. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Ю. Шостко та ін.; за ред. Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2020
3. Карчевський М.В. Правове регулювання соціалізації штучного інтелекту. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. Науково-теоретичний журнал. 2017. С. 99-08.
4. Таволжанський О. В. Основи державної кіберполітики України: формування та реалізація / О. В. Таволжанський // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право. - 2017. - № 4. - С. 158-164. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivif_2017_4_27
5. Гладка Н. М. Боротьба з кіберзлочинністю: напрями вдосконалення кримінального законодавства України [Електронний ресурс] / Н. М. Гладка // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2020. - Вип. 60. - С. 139-142.
6. Леонов Б. Д. Методичне забезпечення заходів з класифікації ідентифікації та фіксації кіберзлочинів [Електронний ресурс] / Б. Д. Леонов, В. С. Серьогін // Інформація і право. - 2021. - № 1. - С. 99-105

7. Саенко М. І. Міжнародний досвід протидії кіберзлочинності та кібершахрайству [Електронний ресурс] / М. І. Саенко, Є. А. Савела, Ю. Ю. Тополянський // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2021. - Вип. 64. - С. 386-391.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 1-7. Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 включає 20 тестів та 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 1-7.	Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 8-15. Поточне оцінювання	Модульний контроль 2 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 8-15.	Тренінги Тренінг з дисципліни пропонує 2 завдання різного змісту на кожного студента (Виконання завдань: №1-5 ((на вибір), Студенти отримують одне із завдань (на вибір), формуючи групи. Критерії оцінювання залежать від окремо взятого завдання та описані в розділі Тренінг. Оцінка за тренінг визначається як середне арифметичне з відповідностей критеріям виконання. Результати виконання тренінгу подаються у вигляді презентації або відеоролику.	Визначається як середне арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу: - наукового есе на актуальну для воєнного стану тематику. - Опрацювання розділів програми, які не виносяться на лекції
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середне арифметичне з оцінок отриманих під час занять		Оцінка за поточне оцінювання визначається як середне арифметичне з оцінок отриманих під час занять			

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом